

Jnr.: 136/2013/SK/smr/170

Sortland, 21. februar 2013

Fiskeri- og kystdepartementet
Epost: postmottak@fk.d.dep.no

Høringsuttalelse fra Vesterålen regionråds arbeidsutvalg – Forskrift om leveringsplikt for fartøy med torskestråltillatelse

Den marine verdiskapningen i Norge er i 2050 estimert til å være i overkant av 500 milliarder kr. Som verdens fremste sjømatnasjon, må Norge ha en sterk, nyskapende fiskeindustri med lønnsomhet i alle ledd fra flåtesiden til landindustri. Verdikjeden må derfor bli bedre på markedsarbeid. Bedriftene, sammen med myndigheter og forskningsmiljøer, må satse på utvikling av sjømatklynger på nasjonalt nivå. Det vil være naturlig med etablering av sjømatklynge i Vesterålen basert på regionens naturgitte fortrinn.

Arbeidsutvalget i Vesterålen regionråd er i utgangspunktet positiv til forslag om endringer i forskrift, som sikrer at mer fisk fra leveringspliktige trålere landes der den opprinnelig var ment å skulle landes.

I denne sammenheng vil regionrådet peke på at intensjonen med den opprinnelige leverings- og bearbeidingsplikten, var å opprettholde verdiskaping, sysselsetting og aktivitet i de tilgodesette bedriftene og lokalsamfunn.

Samtidig er det viktig å peke på at en forutsetning for å nå denne intensjonen er lønnsomme virksomheter i hele verdikjeden, slik det bl.a. er beskrevet i formålet med Deltakerloven.

Gjennom mange år har vi sett en utvikling hvor en økende andel ubearbeidet råstoff sendes ut av landsdelen, med relativ liten effekt på lokal verdiskaping og sysselsetting. Denne uheldige utviklingen er det viktig å møte med et regelverk og en politikk som stimulerer og fremmer lønnsomhet i hele verdikjeden og dermed lokal verdiskaping.

Det faktum at nordnorsk filetindustri siden 1980 tallet har vist meget dårlig lønnsomhet, som ikke bare skyldes manglende tilgang på råstoff, er avgjørende viktig å legge til grunn når nye tiltak skal foreslås og iverksettes.

Det er etter regionrådets oppfatning ikke tvil om at hovedårsaken til manglende lønnsomhet i filetindustrien, er overgangen fra en strengt regulert næring med til dels store subsidier, til en næring som er fullt ut konkurranseutsatt. Det faktum at norsk filetindustri ikke har vist seg å være konkurransedyktig og dermed forblitt ulønnsom gjør det betimelig å stille spørsmål ved om dagens lovverk og forskrifter er tilpasset de markedsutfordringene næringen samlet sett har.

Sett i lys av dette er det avgjørende viktig at endringer i gjeldende forskrifter ikke bidrar til en ytterligere svekkelse av lønnsomheten i næringen. Poenget er at det ikke er automatikk i at tilgjengelige fangster gir bedre lønnsomhet og dermed trygge arbeidsplasser.

Et strengere regelverk for levering hvor en bl.a. innfører kjøpsplikt vil trolig på kort sikt øke leveringer til tilgodesette områder/anlegg, men kan også bidra til ytterligere svekkelse av lønnsomheten og dermed svekke landindustriens utviklingsmuligheter. Disse forholdene er etter regionrådets oppfatning ikke drøftet tilstrekkelig i det foreliggende høringsnotatet.

For Vesterålen regionråd er det viktig at endringer som vedtas ser hele fiskerinæringen i en helhet. Derfor vil regionrådet advare mot endringer som regulerer ett forhold, men som kan gi negative og uønskede virkninger på andre områder av næringen.

Det er avgjørende viktig å stimulere til nytenkning, teknologiutvikling, utnyttelse og bearbeiding av råstoffet og en omfattende markedssatsing. Lover og regelverk må tilrettelegge for en bærekraftig økonomisk utvikling for å styrke sjømatnæringens totale konkurransekraft i et konkurranseutsatt marked.

Vesterålen regionråd forutsetter at hensikten med endring av regelverket vedrørende leveringsforpliktelser er å bidra til lønnsomhet i landindustrien og dermed et økende antall helårige arbeidsplasser. Endringer som ikke gir dette resultatet vil være negativt for alle lokalsamfunn som har fiskerinæringen som fundament.

Med hensyn til å innføre regler som stimulerer levering av fersk fisk, mener regionrådet at en ferskfiskbonus gitt innenfor de kvotene industritrålerne har og må forholde seg til, kan være et positivt virkemiddel for å opprettholde og utvikle lokale arbeidsplasser og industri.

På denne bakgrunnen og med disse forutsetningene med sterkt fokus på oppnådd lønnsomhet, er Vesterålen regionråd positiv til følgende punkter i det foreliggende høringsutkastet:

- Sammenfallende reelt eierskap mellom lokalt industrianlegg og tilhørende lokal trålflåte med dispensasjon fra deltakerloven, opprettholdes og forsterkes.
- Hundre prosent av fangsten fra egne trålfartøy, fisket nord for 62. breddegrad, skal leveres til tilgodesett anlegg.
- Øke bearbeidingsplikten fra 70 til 90 prosent av torsk og hyse som blir kjøpt fra egne fartøy.
- Avregningsfaktoren for leveranse av ferskt råstoff reduseres betydelig, for å stimulere til ferskleveranse.
- Videreføre og spisse ferskfiskbonusordningen for å sikre bearbeiding.
- Gi industrien fleksible muligheter til alternativt opptak av tildelt kvote, så lenge det sikrer fersk leveranse til landanlegget.
- Styrke bevilgninger til forskning og utvikling, og etablere samarbeidsordninger mellom forskning og industri.
- Økt satsning på markedsarbeid for fisk.

Med hilsen

Sture Pedersen (sign)
leder
Vesterålen regionråd

Silje Kristoffersen
sekretariatsleder
Vesterålen regionråd

Kopi: Samarbeidskommuner
Lokalmedia